

Kwaliteitscontrole van het suikerbietenzaad in 2017

André WAUTERS (KBIVB vzw - IRBAB asbl)

Sinds vele jaren is het KBIVB gemachtigd door de Suikerfabrieken en zijn Raad van Bestuur om de zaadkwaliteit van de in België op de markt gebrachte bieten te controleren.

De handel in bietenzaad wordt geregeld door de Europese Richtlijn 2002/54/CE van de Raad van 13 juni 2002 inzake het in de handel brengen van bietenzaad. Voor alle commercieel zaad bestaat er een Europese certificering die de kwaliteit van het ras garandeert (blauw label op de zaaddoos). Nochtans heeft de Raad van Bestuur van het KBIVB in 1998 een « lastenboek voor het in de handel brengen van éénkiemig genetisch en omhuld suikerbietenzaad » aangenomen via de Belgische suikerfabrieken die veeleisender zijn dan de Europese normen.

De kwaliteitscontroles, beschreven in het lastenboek, worden enkel uitgevoerd op zaadmonsters bemonsterd door de verantwoordelijken van het KBIVB in de gecertificeerde loten, verkocht door de Belgische suikerfabrieken. De monsters worden genomen met behulp van een speciale boor die in het midden van een doos met een commerciële eenheid zaad gestoken wordt.

Zowel voor de analyses in laboratorium als voor de zaai op proefveld, worden de verschillende loten (ras, ontsmetting, lotnummer) apart gehouden en nooit gemengd. Elke zaadpartij wordt beoordeeld op basis van de analyse van een mengmonster per zaadlot. Dit mengmonster wordt samengesteld uit zaad afkomstig uit minstens 4 zaadbemonsteringen uit 4 verschillende dozen van hetzelfde zaadlot.

Sinds 2016 worden de kiemtesten op filterpapier niet meer systematisch uitgevoerd op alle commerciële loten. Inderdaad, deze test verschaft in de praktijk weinig nuttige informatie. Aan de andere kant worden certificaten van kiemkracht (ISTA methodologie) gevraagd voor alle verstrekte loten.

Alle loten worden gecontroleerd voor het zaadcaliber, dat moet liggen tussen 3,50 en 4,75 mm. De actieve stoffen (insecticiden in de omhulling) worden gecontroleerd op 18 loten. Een koude-test (10°C) wordt uitgevoerd op 46 zaadloten (dat meer dan 95 % van het bietenareaal bestrijkt) en laat toe om de snelheid maar ook de homogeniteit van de opkomst te bepalen.

In 2017 werden er 86 commerciële loten bemonsterd. Alle loten waren conform met de vereisten voor het caliber.

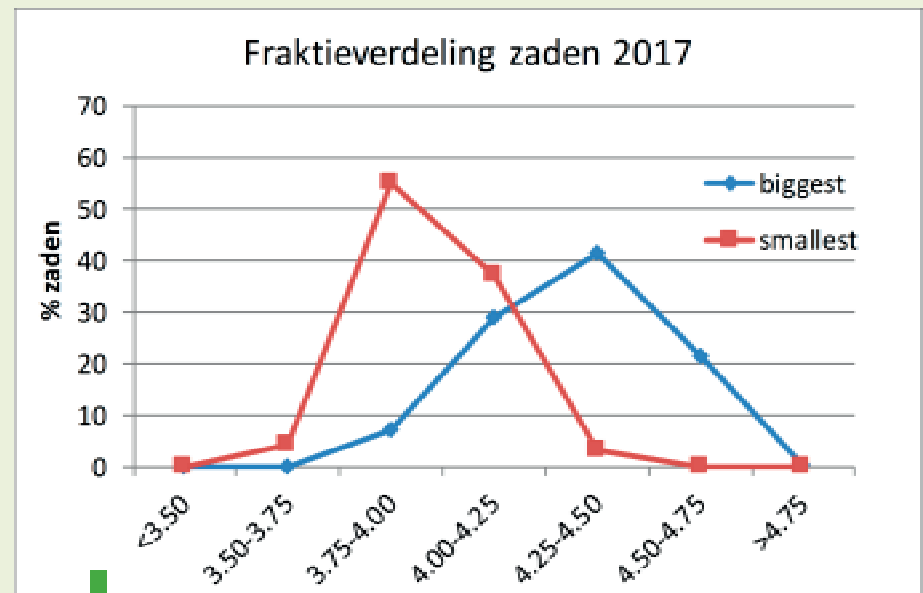

Fig 1. Verdeling van de calibers voor het lot met het kleinste gemiddelde caliber (in het rood) en het grootste gemiddelde caliber (in het blauw).

De verschillen in opkomstsnelheid in gecontroleerde omstandigheden weerspiegelen niet noodzakelijk de verschillen in uiteindelijke opkomst in het veld.

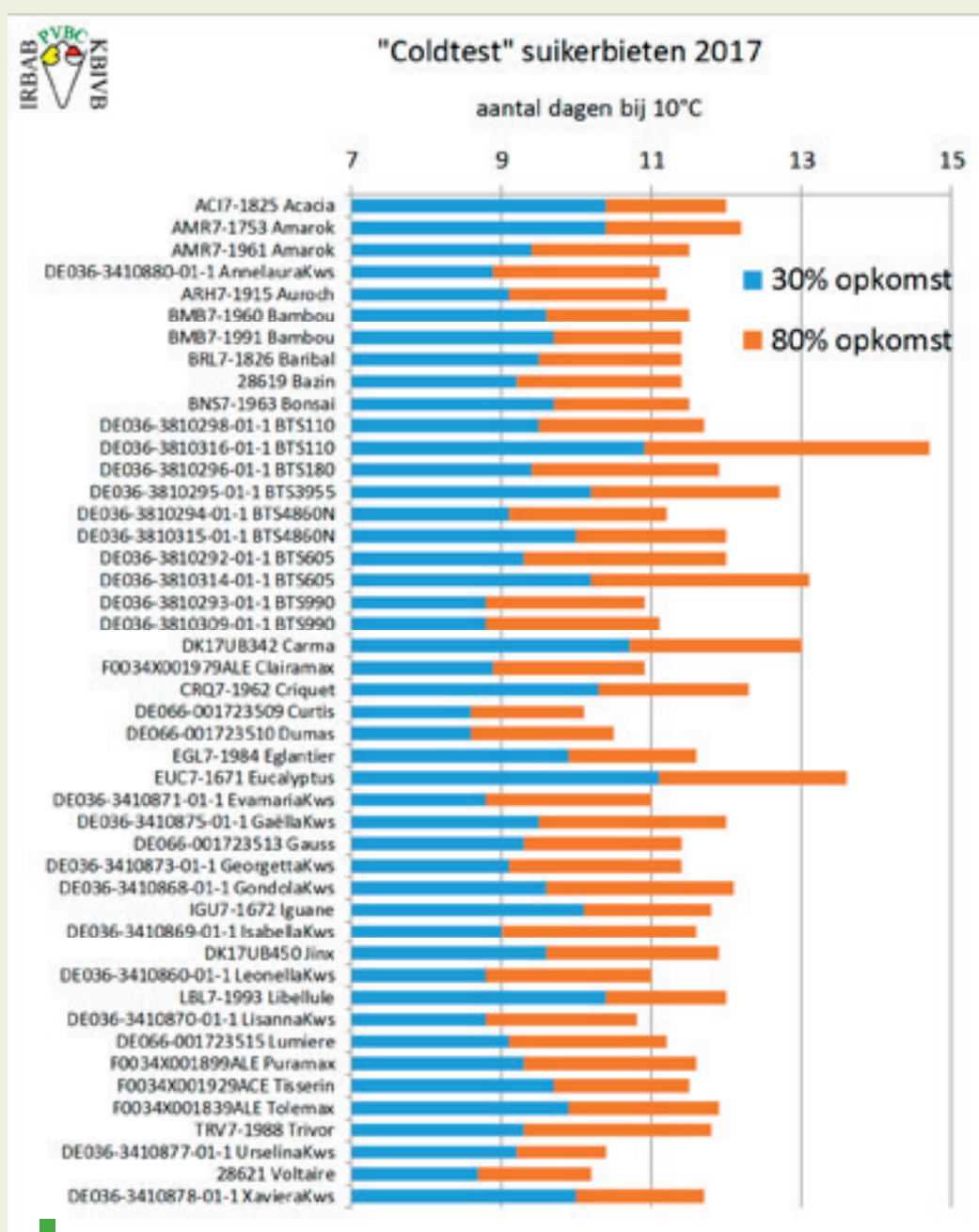

Fig. 2. : Aantal dagen aan 10°C nodig om 30% en 80% opkomst te bekomen (constante omstandigheden 10°C in klimaatkamer).

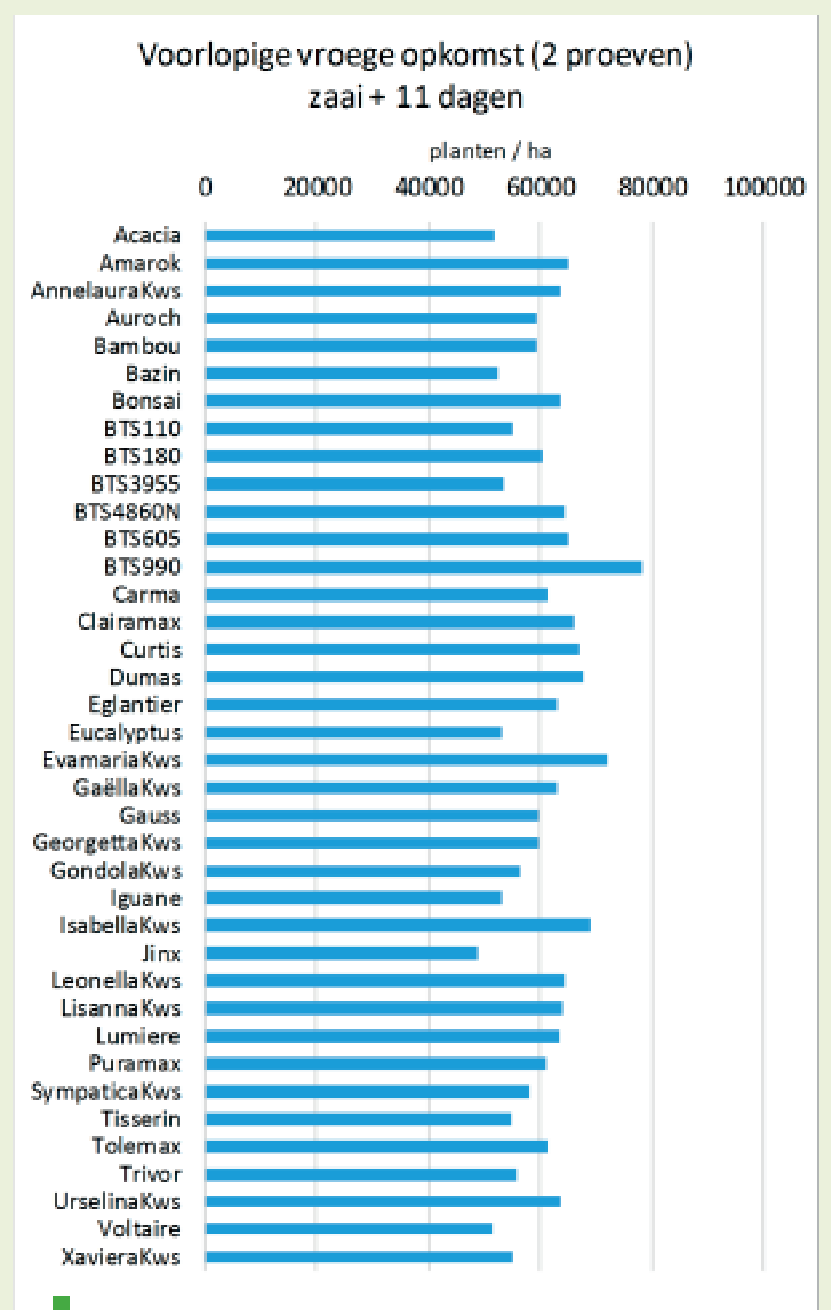

Fig. 3. : Voorlopige opkomst (2 sites) van de geteste rassen, 11 dagen na de zaai, alle loten, zaai op 19 cm.